

Sygn. akt II UK 112/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z wniosku W. Sp. z o.o. z siedzibą w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.
przy udziale zainteresowanego P. P.
o wydanie zaświadczenia w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 listopada 2014 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 września 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 września 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie z wniosku W. Sp. z o.o. z siedzibą w W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. przy udziale zainteresowanego P. P. o wydanie zaświadczenia w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym oddalił apelację odwołującą się W. Sp. z o.o. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 27 lutego 2013 r., oddalającego odwołanie Spółki od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z 8 lutego 2012 r., którą odmówiono wydania zaświadczenia potwierdzającego, że zainteresowany P. P. w okresie wykonywania pracy we Francji od 22 września do 16 października 2011 r., podlegał polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Płatnik zaskarżył powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. Zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE.L.2004.166.1) w związku z art. 14 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE.L.2009.284.1), przez ich niezastosowanie wskutek nieprawidłowej wykładni przesłanki bezpośredniego podlegania przez pracownika przed oddelegowaniem ustawodawstwu państwa, w którym pracodawca ma siedzibę, czego następstwem było przyjęcie, że zainteresowany nie podlegał bezpośrednio przez oddelegowaniem polskiemu ustawodawstwu w zakresie systemu zabezpieczeń społecznych. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego wykładni pojęcia „podleganie ustawodawstwu Państwa Członkowskiego” i wskazania przesłanek koniecznych do spełnienia tego wymogu, a w szczególności odpowiedzi na pytanie czy wymóg ten zostaje spełniony przez osobę, która pomimo przerwy w zgłoszeniu do ubezpieczenia cały czas przebywała na terenie Polski i nie podlegała ustawodawstwu innego kraju oraz ustalenia wzajemnej relacji pojęć „podleganie ustawodawstwu” i „podlegania ubezpieczeniu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, że zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej

jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przez odwołanie się do art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu wniosku (sporządzonym odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd

Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Przedstawiona przez płatnika kwestia nie spełnia wskazanych wyżej wymogów w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sformułowane we wniosku zagadnienie prawne zostało już wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Podnoszone wątpliwości prawne stały się już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w podobnych sprawach dotyczących płatnika, w tym w wyroku Sądu Najwyższego z 6 sierpnia 2013 r., II UK 116/13, OSNP 2014 Nr 5, poz. 73 i wyroku Sądu Najwyższego z 2 października 2013 r., II UK 170/13, LEX nr 1371941. Sąd Najwyższy wskazał, że dla uznania, że konkretna osoba podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego w rozumieniu art. 12 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz art. 14 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, konieczne jest podleganie przez tę osobę ubezpieczeniu, przy czym nie chodzi tu tylko o podleganie ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (np. z tytułu pracy świadczonej na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej, czy też z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej), ale również o podleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (wyrok Sądu Najwyższego z 6 sierpnia 2013 r., II UK 116/13, OSNP 2014 Nr 5, poz. 73).

Nie budzi wątpliwości podobieństwo poprzedniej regulacji rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się

we Wspólnocie (Dz.U.E.L.1971.149.2), oraz obecnie obowiązujących rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004 r. i nr 987/2009 z 16 września 2009 r. w zakresie podstawowych zasad koordynacji ubezpieczeń społecznych, czyli podlegania tylko jednemu systemowi ubezpieczenia społecznego i to w kraju, w którym praca jest wykonywana, co wymaga uprzedniego podlegania ubezpieczeniu społecznemu według ustawodawstwa pierwszego państwa członkowskiego (w którym pracodawca normalnie prowadzi swoją działalność). Przesądzające znaczenie ma zatem realne (faktyczne) ubezpieczenie przed delegowaniem. Tłumaczy to warunek podlegania ubezpieczeniom społecznym państwa, w którym pracodawca delegujący prowadzi swą działalność (por. też postanowienie Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2014 r., II UK 38/14, niepublikowane).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.